

Uchwała nr 18.193.2015 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie

z dnia 11 sierpnia 2015r.

w sprawie orzeczenia nieważności w części uchwały Nr X/97/2015 Rady Gminy Raszyn z dnia 30 czerwca 2015 roku w sprawie określenia metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty oraz ustalenia stawki opłaty za pojemnik z odpadami komunalnymi

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) w związku art. 11 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.) - **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie** uchwała, co następuje:

§ 1. Orzeka nieważność § 3 uchwały Nr X/97/2015 Rady Gminy Raszyn z dnia 30 czerwca 2015 roku w sprawie określenia metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty oraz ustalenia stawki opłaty za pojemnik z odpadami komunalnymi z powodu istotnego naruszenia prawa tj. art. 6k ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. 2013.1399 z późn. zm.).

§ 2. Na niniejszą uchwałę służy Gminie Raszyn skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 14 lipca 2015 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wpłynęła uchwała Nr X/97/2015 Rady Gminy Raszyn z dnia 30 czerwca 2015 roku w sprawie określenia metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty oraz ustalenia stawki opłaty za pojemnik z odpadami komunalnymi. W myśl art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych w/w uchwała pozostaje we właściwości rzeczowej regionalnej izby obrachunkowej.

Badając przedmiotową uchwałę Kolegium Izby ustaliło, że w podstawie prawnej uchwały Rada Gminy powołała m.in.:

- art. 6k ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który w stanowi, że rada gminy w drodze uchwały dokona wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi spośród metod określonych w art. 6j ust. 1 i 2 oraz ustali stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- w związku z art. 6i ust. 1 pkt 1 ww. ustawy stanowiącym, iż obowiązek ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstaje w przypadku nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy - za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości zamieszkują mieszkańcy,

- z związku z art. 6j ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, zgodnie z którym w przypadku nieruchomości na której zamieszkują mieszkańcy opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty ustalonej na podstawie art. 6k ust. 1.

W § 2 przedmiotowej uchwały Rada Gminy ustaliła stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny i nieselektywny od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, w oparciu o wybraną zgodnie z § 1 metodą ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowiącą iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty określonej w § 2.

W § 3 Rada Gminy postanowiła, iż:

" Za zbieranie odpadów komunalnych w sposób selektywny na danej posesji uważa się sytuację, w której łącznie spełnione są następujące warunki:

- 1) odpady gromadzone są w wydzielonych nw. pojemnikach z podziałem na następujące frakcje odpadów:*
  - a) odpady surowcowe (papier i tektura, opakowania wielomateriałowe, metale, tworzywa sztuczne);*
  - b) szkło bezbarwne i kolorowe;*
  - c) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,*
- 2) odpady zielone i bioodpady mogą być zgodnie z zapisami regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Raszyn zagospodarowywane we własnym zakresie lub gromadzone w oddzielnym pojemniku (worku).*
- 3) w pojemniku przeznaczonym na gromadzenie zmieszanych odpadów komunalnych nie mogą znajdować się odpady o których mowa w pkt 1 ust. 1 lit. a, b."*

W ocenie organu nadzoru przywołane przez Radę Gminy w podstawie prawnej ww. przepisy nie stanowią podstawy do wprowadzenia w przedmiotowej uchwale postanowień § 3, zatem przekroczona została delegacja ustawowa wynikająca w ww. art. 6k ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Kolegium zauważa, że każdy organ władzy publicznej wykonując zadania publiczne obowiązany jest działać wyłącznie w granicach obowiązującego prawa. Każde działanie władzy publicznej musi znajdować oparcie w przepisie prawa upoważniającym do podjęcia danego aktu prawnego.

Zgodnie z treścią art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej *" Organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa "*.

Przytoczona konstytucyjna zasada praworządności nakazuje, by wszelkie działania organu władzy publicznej były oparte na wyraźnie określonej normie kompetencyjnej. Zapewnia to legalność czynności podejmowanych przez organy władzy publicznej oraz wyznacza granice aktywności tych organów, poza które nie mogą wykraczać. O ile

jednostka ma swobodę działania zgodnie z zasadą, że co nie jest wyraźnie zabronione przez prawo, jest dozwolone, to organy władzy publicznej mogą działać tylko tam i o tyle, o ile prawo je do tego upoważnia. Naruszenie zasady praworządności wiąże się z nieważnością podjętej czynności.

Ponadto Kolegium Izby zauważa, że zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 87) wprowadzono przepis art. 4a stanowiący, iż:

" Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia :

- 1) szczegółowy sposób selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów oraz kiedy wymóg selektywnego zbierania uważa się za spełniony,*
- 2) odpady komunalne podlegające obowiązkowi selektywnego zbierania spośród wskazanych w art. 3b ust. 1 i art. 3c ust. 1*

- kierując się potrzebą ujednoczenia wymagań w zakresie zbierania i odbierania odpadów komunalnych oraz uzyskania wymaganych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów komunalnych oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych przekazywanych do składowania."

oraz nadano nowe brzmienie art. 5 ust. 1 pkt 3 o treści:

"Właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez zbieranie powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie i przepisach wydanych na podstawie art. 4a".

Zatem kwestie zawarte przez Radę Gminy w § 3 badanej uchwały winny być uregulowane zgodnie z wyżej wskazanym przepisem art. 4a i art. 5 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Reasumując powyższe, organ nadzoru uznał, iż Rada Gminy Raszyn uchwalając w przedmiotowej uchwale postanowienia zawarte w § 3 wykroczyła poza prawotwórcze kompetencje przyznane jej przez obowiązujące przepisy - w szczególności przepisy przywołane w jej treści. Kolegium wskazuje, że akt prawny, a więc wszystkie jego postanowienia, wydany przez organ jednostki samorządu terytorialnego w każdym przypadku musi zostać wydany na podstawie wyraźnego, a nie opartego na domniemaniu, upoważnienia ustawowego i tylko w granicach tego upoważnienia. Naruszenie reguły kompetencyjnej uchybia konstytucyjnej zasadzie praworządności, co z kolei powoduje wadliwość podjętego aktu skutkującą jego nieważnością w części.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło jak w sentencji uchwały.